

Korruptsioonitajumise indeks 2013

03.12.2013, Tallinn

Jaanus Tehver

Ühingu Korruptsioonivaba Eesti juhatuse esimees

Korruptsioonitajumise indeks (CPI)

- Indeksi koostab *Transparency International*
- Reastab 177 riiki selle alusel, kui korrumpeerunuks hinnatakse vastava riigi avalikku sektorit
- Igale riigile omistatakse pallid vahemikus 0 (äärmiselt korrumpeerunud) kuni 100 (korruptsioonivaba)
- Tegemist on koondindeksiga, mis üldistab kuni 13 erineva allika hinnangud
- CPI on enimkasutatav korruptsiooninäitaja maailmas

Korruptsioonitajumise indeks (CPI)

- Indeks baseerub korruptsiooni tajumisel, s.t. hinnangutel avaliku sektori korruptsiooni taseme kohta, mitte statistilistel vm empiirilistel andmetel
- Allikad on tunnustatud ja sõltumatud rahvusvahelised organisatsioonid, kes omakorda on oma uurimistulemused rajanud ekspertide ja erasektori juhtide küsitlustulemuste analüüsile
- Kõigi kasutatud allikate metodoloogia on kontrollitud *Transparency Internationali* poolt
- Uuringute alusandmed on kogutud viimase 24 kuu jooksul

CPI 2013, maailm

Koh t	Riik	Skoor 2013	Koht 2012	Skoor 2012
1	Taani	91	1	90
1	Uus-Meremaa	91	1	90
3	Soome	89	1	90
3	Rootsi	89	4	88
5	Norra	86	7	85
5	Singapur	86	5	87
	...			
12	Saksamaa	78	13	79
	...			
19	USA	73	19	73
	...			
28	Eesti	68	32	64

CPI 2013, maailm

Koh t	Riik	Skoor 2013	Koht 2012	Skoor 2012
43	Leedu	57	48	54
	...			
49	Läti	53	54	49
	...			
69	Itaalia	43	72	42
	...			
80	Kreeka	40	94	36
	...			
127	Venemaa	28	133	28
	...			
175	Afganistan	8	174	8
175	Somaalia	8	174	8

CPI 2013, maailm

- Edetabeli suurimad tõusjad on Myanmar, Brunei, Laos, Senegal, Nepaal, **Eesti**, Kreeka, Lesotho ja Läti
- Edetabeli suurimate langejate seas on näiteks Süüria, Liibüa, Hispaania, Austraalia, Sloveenia ja Island
- Enam kui kaks kolmandikku kõigist 177-st riigist sai skoori alla 50

CPI 2013, Eesti

- 2013.a. andis Eesti kohta hinnangu kokku 9 erinevat allikat
- Võrreldes 2012.a. on Eesti skoor paranenud 4 palli võrra ja samuti on Eesti edetabelis tõusnud 4 kohta kõrgemale, 32-lt 28-ndaks
- Eesti on jätkuvalt liider Ida-Euroopa riikide pingereas, meile järgnevad Poola (60 palli), Leedu (57), Sloveenia (57), Ungari (54), Läti (53)

CPI 2013, Eesti

- Erinevate allikate hinnangud erinevad oluliselt: *Economist Intelligence Unit* (EIU) andis Eestile vaid 54 punkti, kõrgeimad skoorid tuli Eestit 2013.a. esmakordselt hinnanud *Bertelsmann Foundation*’ilt (BF SGI) – 81 ja 75
- Erinevused allikate hinnangutes tulenevad peamiselt uuringu eesmärgi ja selle käigus esitatud küsimuste erinevustest

CPI 2013, Eesti

- Eesti puhul hinnatakse positiivselt meie seadusandlust, juurdepääsu avalikule teabele, meediavabadust ning politsei- ja kohtuvõimude tegevust korruptsioonijuhtumite menetlemisel
- Eesti positsiooni nõrgestavad vajakajäämised poliitilises ja ärikultuuris, avalike vahendite kasutamine mitteavalikes huvides ja ametnikkonna politiseeritus

Mida teha Eesti tulemuse parandamiseks?

- Jätakuvalt on oluline teadlikkuse tõstmine
- Enam tuleb panustada nõ rohujuuretasandi regulatsioonidesse ehk praktilistesse käitumisjuhistesse nii avaliku kui erasektori organisatsioonides
- Parandada tuleb läbipaistvust äri ja poliitika suhetes
- Tõhustada tuleb korrupsioonist teavitajate kaitset
- Parlamendi liikmete käitumiskoodeksi kehtestamine ja rakendamine

Lõppsõna

Olulise edasimineku eeldus on
ühiskonna suhtumise muutus

Täna!

Küsimused ja kommentaarid:

jaanus@tehver.ee